

世界語速成

Intensiva kurso de Esperanto

[12-a eldono, kompilita de Sasaki Teruhiro]

佐々木照央編

Zaozhuang 枣庄 Ĉinio 2016 年 9 月

第1课 字母表 发音、品词词尾

Aa **a**, Bb **bo**, Cc **tso**, Ĉĉ **cho**, Dd **do**, Ee **e**, Ff **fo**, Gg **go**, Ĝĝ **dzho**
Hh **ho**, Ĥĥ **kho**, Ii **i**, Jj **jo**, Ĵĵ **ro**, Kk **ko**, Ll **lo**, Mm **mo**, Nn **no**, Oo **o**,
Pp **po**, Rr **RRo**, Ss **so**, Ŝŝ **sho**, Tt **to**, Uu **u**, Ŭŭ **wo**, Vv **vo**, Zz **zo**.

注意: 不要让舌头接触到牙龈和口盖前方 Ĉ ĉ (cho), Ĝ ĝ (dzho); Ŝ ŝ (sho), Ĵ ĵ (ro)

ĜĜ 舌根大摩擦口盖、ĴŜ 舌奥少摩擦口盖

从咽喉发出强烈的声音 Ĥ ĥ

和口盖接触时舌头强震动 R r

短的 yi J j 短的 u Ŭ ŭ 比“五”短促 (j, ŭ 两方子音)

母音 U : 圆嘴唇突出

拼读下列音节

母音 a i u e o

ba bi bu be bo pa pi pu pe po ma mi mu me mo

va vi vu ve vo fa fi fu fe fo

da di du de do ta ti tu te to

za zi zu ze zo sa si su se so ca ci cu ce co

ja [ji] ju je jo

na ni nu ne no nja nju nje njo

la li lu le lo lja lju lje ljo

ra ri ru re ro rja rju rje rjo

ga gi gu ge go ka ki ku ke ko

ĥa ĥi ĥu ĥe ĥo ha hi hu he ho

ĵa ĵi ĵu ĵe ĵo ŝa ŝi ŝu ŝe ŝo

ĝa ĝi ĝu ĝe ĝo ĉa ĉi ĉu ĉe ĉo

aj ij uj ej oj aŭ iŭ uŭ eŭ oŭ

al il ul el ol an in un en on

am im um em om ad id ud ed od

at it ut et ot ar ir ur er or

重音: 二音节以上的单词, 重音固定在倒数第二个音节上。应该把重音部元音发音更强更长。

āmo 爱 dōmo 家 amīko 朋友 Ĉinīo 中国

朗读下面的单词 (名詞) (名詞語尾是 -o)

patro 父 patrino 母 floro 花 nomo 名 birdo 鳥

复数词尾 -j : amikoj 朋友们 birdoj 鸟们 floroj 花

朗读下面的单词 (形容词)。(形容词词尾是 -a)

bela 美丽的 nova 新的 juna 年轻的 bona 好的

朗读下面的单词 (副词[派生副词/转成副词]) (词尾是 -e)

bone 好, 好好地 facile 容易地 malbone 不好 malfacile 难 (mal-表示反意意义的前缀)

朗读下面的单词 (人称代词)

mi 我 li 他 ŝi 她 ni 我们 vi 您·你们 ili 他们 oni 人们 ĝi 它, 这, 那 ci 你 (不礼貌的)

物主代词「的」-a : mia 我的 via 你的 lia 他的 ŝia 她的 nia 我们的 ilia 他们的 ĝia 它的

朗读下面的单词 (动词)。(动词不定式的词尾是 -i)

esti 存在, 有, 是[英语的 be] loĝi 住 manĝi 吃 labori 工作 legi 读, 念 paroli 说话 skribi 写 ami 爱 havi 有 diri 说 doni 给 fari 做 iri 去, 走 helpi 帮助 ŝati 喜欢

voli 愿, 想要 povi 能, 会 devi 应该 bezoni 需要

[时态 :-as -is -os -us -u estas 现在 estis 过去 estos 未来 estus 如果 estu 命令]

[动词分词 leganta 正在读~leginta 读了~ legata 在被读~ legita 被读了~]

朗读下面的单词。(疑问代词、指示代词 : 相关词参照表)

kiu 谁, 哪一个 kio 什么 kie 哪里 kia 什么样的 kiam 何时 kiel 怎样 kial 为什么 kiom 多少 kies 谁的 tiu 那个 tio 那 tie 那里 tia 那样的 tiam 那时 tiel 那样 tial 所以 tiom 那么多 (ĉi 这- tiu 前后付加、ĉi tiu, tiu ĉi 这个、ĉi tie, tie ĉi 这里)

朗读下面的单词。(基数词) (十-dek, 百-cent 结合)

unu 1, du 2, tri 3, kvar 4, kvin 5, ses 6, sep 7, ok 8, naŭ 9, dek 10, cent 100, mil 千 nul 零 dek unu 11, dek ok 18, dudek 20, sesdek 60, tricent 300 du mil 2 千 naŭdek mil 9 万 序数词 -a 付加 : unua 第 1 dua 第 2 tria 第 3 kvara 第 4 kvina 第 5 sesa 第 6 sepa 第 7

朗读下面的单词。(独立副词/原来副词)

ankoraŭ 还 hodiaŭ 今天 hieraŭ 昨天 morgaŭ 明天 baldaŭ 不久 ankaŭ 也 almenaŭ 至少 preskaŭ 几乎 kvazaŭ 好像 apenaŭ 几乎不 jam 已经 nun 现在 nur 仅仅, 只 tute 全然 tre 很 tro 太, 过分 ja 实在 nepre 一定, 必定 pli 更

朗读下面的单词。(介词/前置词、附录前置词表参照)

en 在-里边, 在-内, 在-中 al 向某人, 某处 de 的(就其前面所关联的词说) ĉe 在-身边 antaŭ 在-前面, 在-以前 ĝis 到 el 从-中(出来) dum 在整个某段时间内 sur 在-上面 sub 在-下面

super 在-上方(不接触下方物体) laŭ 沿着 inter 在-之间 por 为了 post 在-以后 pro 由于 pri 关于 kun 和-一起, 跟-一起 sen 没有 per 用 apud 在-旁边 preter 经过-旁边 trans 越向-的那边 kontraŭ 对- 反对 ĉirkaŭ 在-周围, 左右 krom 除-之外

朗读下面的单词。(连词、参照附录连词表、叹词)

kaj 和, 并且, 而且 aŭ 还是 sed 但是 se 如果-的话 ĉar 因为 ke 连接-从句 ĉu 表示疑问?

肯定/否定 Jes, 是, 对 Ne, 不是 ne 不 (被否定的单词前面附加)

(感叹词) jen 用以引起注意, 相当英语的 There is, Here is

Ha! 阿 Ho! 嗨 Nu 唔 Ve 唉, 哎呀

寒暄 :Bonan matenon 您好, 早上好 Bonan tagon 下午好 Bonan vesperon 晚上好 Saluton! 你好 Bonan nokton 晚安 Ĝis revido! 再见 Dankon! 谢谢 Ne dankinde 不用谢 Bonvenon! 欢迎 Pardonon 对不起 Kio estas via nomo? 你叫什么名字? Kiu vi estas 你是谁? sinjoro(省略形 s-ro) 先生(男) sinjorino(s-ino) 先生(女) Kiel vi fartas? 身体怎么样 Tre bone! 很好! Mi estas ĉino. 我是中国人(男)。Mi estas ĉinino. 我是中国人(女)。Ni estas ĉinoj. 我们是中国人。Ĉu vi estas ĉininoj? 你们是中国人的吗? Sinjorino, bonvolu diri al mi, kio estas via nomo? 请问, 您贵姓? Mia nomo estas Liu Donghong. 我的名字是刘东红。Kiel vi nomiĝas? 你叫什么? Mi nomiĝas Meihui. 我叫美惠。Tre agrable! 很高兴 问人的名字的方式是形形色色的、Kia estas via nomo? Kiu estas via nomo? Kiel vi nomiĝas? Kiel oni nomas vin? 什么都可以

造词机能

前缀、后缀、合成词 lerni 学

lernado 学习	lernadi (持续 反复) 学习	lernejo (场所) 学校
lernilo (工具) 教材	lernilaro (类) 学习道具類	lernajo (事物) 所学的东西
lerninda (价值) 值得学	lernenda(因该) 应该学的	lernebla (可能) 能学得
lernema (倾向) 好学的	lernanto (人) 男子学生	lernantino (女) 女学生
kunlernanto (同) 同学们	lernejestro (长) 校长	vic-lernejestro 副校長
ekslenejestro 前校長	mezlernejo 中学校	eklerni (开始) 开始学习
memlerni 自学	memlerninto 自学者	samlernejano (员) 同窗
lernolibro 课本	lernobjekto 学习科目	lernigi (使) 使-学

后缀

-ec- 资质	beleco 美(bela 美丽的)	-ul- 有一定特点的人 junulo 青年(juna 年轻)
-ist- 专门家 instruisto 教师(instrui 教)		-ism- 主义 protektismo 保护主义(protekti)

-uj- 容器 monujo 钱包(mono 钱)   -ing- 插物的器具 glavingo 鞘 (glavo 剑, 刀)
 -id- 子   katido 猫崽(kato 猫)   -er- 构成分子   pluvero 雨滴(pluvo 雨)
 -aĉ- 无价值, 不好 ĉevalaĉo 劣马(ĉevalo 马)
 -obl- 倍   duobla 2 倍的(du)   -on- 分之 1   duono 1/2, duona 1/2 的
 -op- 集合 duopo 两个一起, duope 成双地
 -um- 意义不定, 与词根有一定关系的动作 plenumi 执行(plena 满的)
 縮小 (指小形、爱称形)   扩大
 -et- 小、指小形   domo-dometo 小屋, 可爱的家   dormi 睡-dormeti 少睡
 -eg- 大   pluvo 雨-pluvego 大雨,   granda 大的-grandega 极大的

前綴

ge- 男女两性 gepatroj 父母, gefratoj 兄弟姐妹 bo- 联姻的亲戚 bopatro 岳父, bopatrino 岳母,
 ĉef- 主 ĉefurbo 首都, ĉefredaktoro 主編   dis- 分开分散 disiri 散开, disdoni 散发
 ek- 开始·突然 ekflori 花开; ekbrili 忽闪   mis- 誤 miskalkuli 算错,
 pra- 远古 prahomo 原始人, praavo 曾祖父 re- 再·返却 revidi 再会, redoni 还给
 fi- 嫌恶·轻蔑 fiodoro 恶臭, fiherbo 杂草,   fuŝ- 瞎 fuŝverko 拙劣的作品
 大部分的前置詞变成前綴。

例: aldoni 附加, ĉeesti 出席, deveni 来自, elsendi 发出, 播送 interparoli 谈话, eniri 进入,
 kontraŭstari 反对, kunsidi 开会, subteni 支持, supreniri 登上, tralegi 通读
 ĉi- 这, 此, for- 远, mem- 自己, ne- 没有, pli- 更, sin- 自己, 等变成前綴: ĉi-jare 今年, foriri 走掉,
 离开 memstara 自立的, nekredebla 不可相信的, plibonigi 改良, sindona 献身的

1 定冠詞 **la** (不定冠詞没有)

la nomo 名字 la adreso 住所 (在詩文使用 省略形 l' : l' nomo, l' adreso)
 跟英语、德语、法语等几乎一样的用法、已知的人或物名詞、有合意的名詞附加。「那个」等的意义。柴门霍夫说, 没有定冠词的国民 (日中韓俄等) 初学者时候不要使用。
 [如果要特别强调“某一个”的意思, 一般可用不定代词 iu: iu homo, iu domo]

2 词类语尾 **o, a, e, i**

名詞 ĝuo 快乐-o 形容词 ĝua 愉快的-a 副词 ĝue 愉快地-e 动词不定形 ĝui 享乐-i
 -a 形容词「~的」作定语 bela floro 美丽的花; 作表语 La floro estas bela. 花美丽。
 -e 副词「~地」以外、多样的意义。代表的意义是,
 1) 如、風味、式、 japane 日式 ĉine 中国式
 2) 手段 paroli Esperante 用世界语说
 3) 场所 estas norde 存在北方
 4) 时 promeni nokte 夜间散步

形容词+名词

1 名词：单数 复数

单数主格 **o**、复数主格 **j**：homo 人-homoj 人们 domo 家-domoj 家 floro 花-floroj 花
(名词单数主格语尾-o 省略可、元音省略记号「'」：domo-dom', floro-flor')

我是枣庄学院的学生。Mi estas studento de Zaozhuang Universitato.[女学生 studentino]

我们是外语学院的学生。Ni estas studentoj de fremdlingva fakultato.

[de 介词，相当英语的 of]

2 单数宾格（宾语）：主格 o 以后附加 n

domo-domon(把)家 homo-homon(把)人 floro-floron(把)花

我们在枣庄学院学世界语 Ni lernas Esperanton en Zaozhuang Universitato. [Esperanto]

[en 介词，相当英语的 in]

3 数和格的一致：形容词一致跟名词的数和格

形容词+名词（主格）：bona homo 善人 bela domo 美丽的家 bela floro 美丽的花

世界语是美丽的语言。Esperanto estas bela lingvo. [lingvo 语言]

4 复数主格：形容词语尾 a 附加 j 形容词的数格必须与被修饰的名词一致

单数主格 bona homo 善良的人 复数主格 bonaj homoj 善良的人们

5 形容词+名词的宾格「宾语」：形容词语尾附加 n 复数 jn 附加

单数宾格 bonan homon 把善人 复数宾格 bonajn homojn 把善良的人们

注意：寒暄的表现是宾语很多 [省略：我愿你 Mi deziras al vi]

早上好 Bonan matenon (bona mateno 好的早晨)

下午好 Bonan tagon (bona tago 好的日子)

晚上好 Bonan vesperon (bona vespero 好的傍晚)

晚安 Bonan nokton (bona nokto 好的夜)

你好 Saluton (saluto 敬礼)

对不起 Pardonon (pardonon 宽恕)

谢谢 Dankon (danko 感谢) Koran dankon 衷心的感谢 (koro 心)

欢迎 Bonvenon (bona 好的 veno 来)

新年好 Feliĉan Novjaron! (feliĉa 幸福的 nova 新的 jaro 年)

节日好 Bonan festotagon! (festoj 节日 festoj 庆祝)

生日快乐 Feliĉan naskiĝtagon! (naskiĝi 出生)

一路平安 Bonan vojaĝon! (vojaĝi 旅游)

祝你胃口好 Bonan apetiton! (apetito 食欲)

祝你健康 Sanon al vi! (sano 健康 al 介词：向某人，某处；英语的 to, for)

动词的用法

语尾：-i (不定形)，-as (现在形)，-is (过去形)，-os (未来形)，-us (假定)，-u (命令)

连辞动词

一般动词

不定形	esti	存在，有，是	英语的 be	fari	做，造	to do	lerni	学	to learn
现在形	estas	am, are, is		faras	do, does		lernas	learn, learns	
过去形	estis	was, were		faris	做了	did	lernis	学了	learned
未来形	estos	will be		faros	will do		lernos	will learn	
假定法	estus	would be, were		farus	would do		lernus	would learn	
命令形	estu	be		faru	do		lernu	learn	

跟英语一样，由连系动词 esti 和名词主格、形容词主格。

翻译

Mi estas kato. Mi estas blanka kaj malgranda. Antaŭe mi estis sovaĝa, mi ne havis nomon. Sed nun mia nomo estas Baihu, blanka tigro. Mia mastro diras: "Estu bela tigro, Baihu!" Sed kato ne estos tigro. Se mi estus tigro!

(kato 猫 blanka 白的 kaj 并且 malgranda 小的 antaŭe 以前 sovaĝa 野蛮的 havi 有 sed 可是 nun 现在 tigro 老虎 mastro 主人 diri 说，告诉 bela 美丽的 se 要是 if, 如果-多好啊)

疑问词 ĉu 附加、「对」 Jes、「不是」 Ne、

把否定词 ne 「不」放在单词之前。

Ĉu vi estas kato? Jes, mi estas kato.

Ĉu vi estas blanka? Jes, mi estas blanka.

Ĉu vi estas granda? Ne, mi ne estas granda. Mi estas malgranda.

Jen domo. Ĉu ĝi estas muzeo? Jes, ĝi estas muzeo.

(jen 在那儿有 domo 房屋 muzeo 博物馆 ĝi 它，这，那)

Kio estas tio? 那是什么? Kio estas ĉi-tio? 这是什么? (tio 那 ĉi-tio, tio ĉi 这)

Tio estas Esperanto-muzeo. 那是世界语博物馆

Tio ĉi estas muzeo de Zaozhuang universitato. 这是枣庄学院的博物馆。

Ĉu ĝi estas nova? 它是新的吗? Jes, ĝi estas nova. 对，它是新的。

指示代名词「这，那」「它」: **tio** **ĝi**

tio 指示前文全体、不定的东西: Kio estas tio? 那是什么? 这是什么?

ĝi 指示一个单词、特定的东西、定冠词 la 的感觉:

Li parolis belan historion. 他说美丽的历史。

Tio estis tre interesa. 那 (她说的) 是很有意思。

Ĝi estis tre interesa. 历史 [la historio] 是很有意思。

不会说 'Kio estas ĝi?' 初次应该说 Kio estas tio? Kio estas ĉi-tio?

翻译。

Jen kalendaro. La unua tago de la semajno estas dimanĉo. La dua tago estas lundo, la tria - mardo, la kvara estas merkredo, la kvina estas ĵaŭdo, la sesa - vendredo kaj la sepa - sabato. Se nun, hodiaŭ estas ĵaŭdo, hieraŭ estis merkredo kaj morgaŭ estos vendredo. Antaŭhieraŭ do estis mardo kaj postmorgaŭ estos sabato.

(kalendaro 历 semajno 周: dimanĉo 星期天 lundo 星期一 mardo 星期二 merkredo 星期三 ĵaŭdo 星期四 vendredo 星期五 sabato 星期六 unua 第一次 tago 日 dua² tria³ kvara⁴ kvina⁵ sesa⁶ sepa⁷ 次 se 如果 nun 现在 hodiaŭ 今天 hieraŭ 昨天 morgaŭ 明天 antaŭhieraŭ 前天 do 那么 postmorgaŭ 后天)

[月名: januaro, februaro, marto, aprilo, majo, junio, julio, aŭgusto, septembro, oktobro, novembro, decembro, jaro 年]

练习:「一年的第一个月是一月。」 La (unua) monato de la jaro estas (januaro).

La sincera parolo ne estas bela, la bela parolo ne estas sincera, la bona homo ne estas elokventa, la elokventa homo ne estas bona.

[信言不美,美言不信,善者不辩,辩者不善。老子 81 sincera 真诚的 parolo 说,言语 elokventa 雄辩的]

一般动词变化和用法

1) 不定形的用法

名词的用法 Voli estas povi. (voli 愿、欲, 想要 povi 能)

副词的用法 Mi iras promeni. (iri 去, 走 promeni 散步)

形容词的用法 kapablo paroli (kapablo 能力 paroli 说话)

介词+动词不定形 Manĝi por vivi aŭ vivi por manĝi? (manĝi 吃 por 为了 vivi 生存 aŭ 还是, 或者)

2) 现在形 -as (现在、现在进行、继续、恒常的事实、过去的描写)

Ni loĝas en Zaozhuang. Ni lernas Esperanton. (loĝi 住, 介词 en 「在-中」+主格)

3) 过去形 -is (过去、过去进行、完了)

Ni antaŭe loĝis en Pekino. Mi naskiĝis en Ŝanhajo. (antaŭe 以前 naskiĝi 出生)

4) 未来形 -os

Mi laboros en Ĉinio. Ni parolos Esperante kaj ĉine. (labori 工作 kaj 并且 paroli 说话 Esperante 用世界语 ĉine 用汉语)

5) 假定式 -us 和现实相反的形象、婉转的表现

Se mi estus riĉa, mi ne laborus. (riĉa 富的)

6) 命令式 -u

第二人称命令：Lernu Esperanton! Parolu Esperante! Faru bonon!(bono 善)

敬语的命令 Bonvolu+ 不定形 (bonvoli 有善意, 请)

Bonvolu diri al mi, ĉu vi estas studentino de Zaozhuang? (diri 告诉, 说 al 给, 介词 to)

第一人称复数命令：(ni+ -u=Let's) Ni lernu Esperanton!

第一人称单数、第三人称命令式：Li lernu Esperanton. Mi iru al Zaozhuang.

助动词：使用和動詞不定形

povi 能, 会, 可以 Mi povas skribi leteron en Esperanto.(skribi 写 letero 信)

devi 应该 Ni devas lerni Esperanton.

bezoni 需要 Vi ne bezonas legi gazeton. (gazeto 杂志, 期刊 legi 看, 读)

voli 欲, 想要 Ĉu vi volas scii sekreton? (scii 知道 sekreto 秘密)

下面的動詞使用和不定形。(练习+lerni Esperanton: Mi ŝatas lerni Esperanton.)

iri 去, 走 veni 来 scii 知道, 会 fini 终止 komenci 开始 ŝati 喜欢 deziri 希望, 想要

翻译

Ĉiumatene li preparas manĝaĵon kaj samtempe li aŭdas radio-kurson de fremdaj lingvoj. Ĉiuvespere lia edzino kuiras. Ŝi estas tre bona kuiristino. Li ĉiufoje lavas manĝilaron. Se ŝi lavus telerojn, ŝi rompus ilin. Ŝi diras al li: "Lavu, mia kara, telerojn!" Li tre ŝatas lavi telerojn, ĉar tio refreŝigas lin. Ili estas tre bonaj geedzoj. Li amas ŝin. Ŝi amas lin.

[manĝaĵo 食物-aĵo 物·事 ĉiumatene 每天早上 prepari 准备 samtempe 同时 aŭdi 聞 radio-kurso 广播讲座 fremda lingvo 外語 ĉiuvespere 每晚 ĉiufoje 每次 edzino 妻 edzo 夫 kuiri 烹调 kuiristino 厨师 ĉiam 总是 lavi 洗 manĝilaro 食器碗筷 telero 盘子 se 如果 rompi 破坏 ilin 把它 mia kara 亲爱的人 tio 它 refreŝigi 转换心情, 使新鲜 geedzoj 夫妻 ami 愛 ŝin 把她 lin 把他]

-igi: 及物动词, 他动词化(使)

-iĝi: 自动词化(变成)

ruĝa 红的 ruĝigi 使变红

ruĝiĝi 发红

sidi 坐 sidigi 使坐下

sidiĝi 坐下

形容词化 -iga -iĝa、名词化 -igo -iĝo: ruĝiga.. ruĝiĝa . ruĝigo ruĝiĝo

推测练习 unu 一: 1) unuigi 2) unuiĝi 3) unuigo 4) unuiĝo 5) unuiga 6) unuiĝa

翻译

Se vi volas kuntiri ion, vi devas unue etendi ĝin portempe. Se vi volas malfortigi ion, vi devas unue fortigi ĝin portempe. Se vi volas renversi ion, vi devas unue starigi ĝin

portempe. Se vi volas preni al vi ion, vi devas unue doni ĝin portempe. [将欲歛之，必固张之。将欲弱之，必固强之。将欲废之，必固兴之。将欲夺之，必固与之。老子 36. kuntiri 收缩 io 某物 unue 首先 etendi 伸展 portempe 一时 forta 强的 igi 使 renversi 颠倒 stari 站 preni 取]

Mi malsatis, kaj vi donis al mi manĝi; mi soifis, kaj vi donis al mi trinki; mi estis fremda, kaj vi gastigis min; nuda, kaj vi vestis min; mi malsanis, kaj vi vizitis min; mi estis en malliberejo, kaj vi venis al mi. [Mateo 25:35-36] (malsati 飢饿 doni 给, 交给 al 向某人 soifi 渴 trinki 喝 fremda 异乡的 gastigo 客人 gastigi 招待 nuda 赤贫的, 裸体的 vesti 给-穿 malsani 得病 viziti 访问 malliberejo 獄 veni 来 使我给我- doni al mi trinki = trinkigi min)

En la universo estas kvar grandaj estaĵoj, kaj la Homo estas unu el ili. La Homo sekvas la leĝojn de la Tero. La Tero sekvas la leĝojn de la Ĉielo. La Ĉielo sekvas la leĝojn de la Taŭo. Kaj la Taŭo sekvas la leĝojn de sia propra naturo. [域中有四大，而人居其一焉。人法地。地法天。天法道。道法自然。universo 宇宙 estaĵo 存在物 esti 存在 aĵo 事物 sekvi 服从 leĝo 法 tero 地 ĉielo 天 Taŭo 道 sia propra 自己的 naturo 自然 el=of]

En la komenco estis la Vorto, kaj la Vorto estis Dio.

(en 在里边 komenco 开头 esti 有 vorto 词, 言语 Dio 天帝, 神)[Johano 1:1]

世界语的词序比较自由：可以根据句子的意义和所需要强调的句子成分改变词序。一般的词序为：主语-谓语-宾语-状语，每个句子成分置于其直接相关的词旁边。

例如：我爱你 mi 我 ami 爱 vi 你

Mi amas vin.   Mi vin amas.   Amas vin mi.

Amas mi vin.   Vin amas mi.   Vin mi amas.

第3课 人称代词和反身代词

「宾语」+n: min 把我, vin 把你, lin 把他, ŝin 把她, nin 把我们, ilin 把他们, ĝin 把它
数·格一致: mia frato 我的兄·弟 mian fraton miaj fratoj miajn fratojn

反身代词: si(自己)-sin(把自己), sia-sian(自己的) 为了三人称使用、跟主語同一人物
S-ino Liu amas ŝin.刘女士爱她。(她是别人) S-ino Liu amas sin.刘女士爱自己。(自己=刘)
S-ro Sun konas lin.孙先生认识他(孙不是他) Sun konas sin.孙知道自己。(自己=孙)
Ili amas sian landon.他们爱好自己的土地。(Ili amas ilian landon.他们爱别人的土地)
为了一人称和二人称的反照时使用人称代词。(min, nin, vin)
反身代词表现向自己的动作、被动句、相互动作。

Dum ŝi vestas sin, mi lavas min kaj razas min.她穿服时候, 我洗脸和刮胡子。
Ili amas sin reciproke. 他们互相爱。(主语複数) reciproke 互相, 彼此
正后面贴补 mem (自己) 反身是明确。
Mi amas min mem, vi amas vin mem, li amas sin mem, ĉiu homo amas sin mem.(ĉiu 各)

翻译

Gruŝa ne havis ĉe si pupon. Ŝi prenis pajlon, faris por si el pajlo pupon, kaj ĝi estis ŝia pupeto. Ŝi nomis ĝin Manjo. Ŝi portas tiun Manjon sur siaj brakoj.
“Dormu, Manjo! Dormu, mia filineto! Baj, baj, baj!”
[Gruŝa 女名字 ĉe 在-身边, 属于 pupo 娃娃 preni 拿, 取 pajlo 干草 fari 做 el 用-做成 pupeto 小娃娃 nomi 称为, 命名 Manjo 玛丽亚 porti 抱着 tiu 那个 sur 上 brako 胳膊 dormi 睡眠 filineto 小女孩 baj 乖-乖-, 睡吧-睡吧](Leo Tolstoj 托尔斯泰)

接尾辞 -eto 指小形、小的·可愛 -njo 女子的愛称 -ĉjo 男子的愛称
filino 女孩 - filineto 小女孩 patrino 母- panjo 妈妈 patro 父 - paĉjo 爸爸

代替反身代词可以使用 -iĝi

Mia domo trovis sin en Pekino.= Mia domo troviĝis en Pekino. [trovi 发现 troviĝi 存在]
Li banas sin. = Li baniĝas.他在洗澡。Ŝi vestas sin. = Ŝi vestiĝas.她穿衣服。

La Saĝulo konas sin mem kaj tamen ne estas sinmontrema, amas sin mem kaj tamen ne sin gravigas. Jen kial li preferas memkonon kaj memamon al sinmontremo kaj singravigo.

[圣人自知不自见, 自爱不自贵, 故取彼取此。老子 72. saĝa 聪明的-ulo 人 tamen 然而 sinmontrema 自我显示的 montri 出示 ema 表示倾向 gravigi 使重要 jen kial 所以 preferi al 更喜欢(=prefer to) memkono 自知 memamo 自爱 singravigo 自高自大]

第4课 疑问句, 疑问代词、间接疑问句

Ĉu 文头附加, 选择疑问句 Ĉu vi estas ĉinino aŭ japanino? -- Mi estas ĉinino.

, ĉu ne? 反意疑问句[不是吗] Vi estas ĉino, ĉu ne? Ne, mi ne estas ĉino.

疑问代词(相关词表)

kiu 谁 kio 何 kia 怎样的 kie 在哪里 kiam 何时 kial 为什么 kiel 怎样 kies 谁的 kiom 多少
+n: kion 把什么 kiun 把谁 kian 把怎样的 kien 哪里(方向) kie 存在
kiom da+多少 +a: kioma 第几? kiom- +形容词·副词:多少?

提问和应答例

Kiu li estas? – Li estas Sun Mingxiao.

Kio li estas? – Li estas instruisto. [kio 什么职业的人 instruisto 教师]

Kie li loĝas? – Li loĝas en Shandong provinco. [loĝi 住 en 在-中 provinco 省]

En kiu urbo li loĝas? – Li loĝas en la urbo Zaozhuang. [kiu 哪一 urbo 市]

[kiu 用于同类事物的选择时, 相当英语的 which]

Kie li naskiĝis? – Li naskiĝis en Shanghajo. [naskiĝi 出生]

Kiam li naskiĝis? – Li naskiĝis en la 24-a de aprilo mil naŭcent okdek ok. [mil 千 cent 百]

Kies libro ĝi estas? – Ĝi estas libro de mia patro. [libro 书, de 的 patro 父亲]

Kiel vi fartas? – Mi fartas tre bone. [farti 健康状况]

Kiel vi nomiĝas? – Mi nomiĝas Semio. [nomiĝi 叫]

Kial vi ne venis? – Ĉar mi estis malsana. [veni 来 malsana 病 ĉar 应为]

Kioma horo nun estas? – Nun estas 12:30 (dek dua kaj tridek). [horo 时 nun 今 kai 和]

Je kioma horo vi matenmanĝas? – Mi matenmanĝas je la sepa. [je 介词 matenmanĝi 早餐]

Kiom da jaroj vi havas? – Mi havas dudek unu jarojn. [jaro 年、岁]

Kiel longe vi studis Esperanton? – Mi studis ĝin du monatojn. [longe 多长 monato 月]

En kioma kurso vi lernas? – Mi lernas en la unua kurso. [kurso 学年(klaso, lernojaro)]

Kion vi faras? – Mi legas libron. [legi 看, 读]

Kiun hobion vi havas? – Mia hobio estas muziko. [hobio 爱好]

Kiompersona estas via familio? – Mia familio estas 4-persona – gepatroj, mi kaj fratino.

Kiom da personoj estas en via familio? – Kvar personoj. Gepatroj, mi kaj frato.

[kiompersona 几个人 familio 家族 gepatroj 父母 fratino 姐妹 frato 兄弟 gefratoj 兄弟姊妹]

疑问代词附加介词: por kio 为了什么, pri kio 关于什么 de kie 从哪里

Pri kio vi interesiĝas? Mi interesiĝas pri Esperanto. [interesiĝi pri 对-感兴趣]

De kie vi venis? Mi venis el Ĉinio.

存在场所(en+主格) 方向(en+对格): 疑问词 Kie?在哪里 Kien?哪里

Kie li kuras? Li kuras en la parko. [kuri 跑 parko 公园]

Kien ŝi kuras? Ŝi kuras en la parkon.

介词 sub 下 sur 上、跟 en 一样、存在场主格、方向对格。

Kato dormas sub la tablo. Kato kuris sur la tablon. (dormi 睡 tablo 桌子)

几岁 多大? Kiom da jaroj vi havas? Kiomjara vi estas? Kiom vi aĝas?

答 Mi havas dudek jarojn. Mi estas dek ok-jara.

间接疑問文：把疑問文从属节附加主节。Mi ne scias, kie li loĝas.

Patro, pardonu ilin; ĉar ili ne scias, kion ili faras. (patro 父 pardoni 宽恕 ĉar 应为)

Ni ne scias, kion fari. (kion fari 疑問代詞+动词不定式 应该, 能)[应该(能)干什么?]

从属连接词 ke = 英语的 that 节 Li diris, ke li ne venos. He said, that he will not come.

直接引语和间接引语

Li diris: «Mi volas iri al Taishan.» - Li diris, ke li volas iri al Taishan.

Ŝi demandis lin: “Ĉu vi vidis Pekinon?” – Ŝi demandis lin, ĉu li vidis Pekinon.

kiom 造語 kiompersona kiomkrura 几只脚 kiomoble 几倍 kiomope 几副 kiomfoje 几次

Kiomkrura estas struto? Kiomoble kvin estas tridek? [struto 鸵鸟]

Sinjoro, kiomfoje povu peki mia frato kontraŭ mi, kaj mi pardonu lin? Ĝis sep fojoj?

[Mat.18:21 主啊, 我的弟兄得罪我, 我当饶恕他几次呢? 到七次可以吗? peki 犯罪 kontraŭ 对 ĝis 到]

练习 自己介绍和别人介绍 1) 开场白 2) 名字 3) 現住所 4) 出生地 5) 感兴趣 6) 爱好 7) 年龄 8) 学习历 9) 家族 10) 其他 (座右铭、生活信条/夢/宝) 11) 结尾

Saluton! Permesu al mi prezenti min. Mia nomo estas Sun Mingxiao. Mi loĝas en Zaozhuang. Mi naskiĝis en Shanghajo la 7(sepa)-n de julio 1984(mil naŭcent okdek kvar). Mi havas dudek ses jarojn. Mi interesiĝas pri Esperanto. Mia hobio estas Esperanto. Mi jam studas la anglan lingvon sep jarojn. Sed mi ankoraŭ malbone posedas la anglan. Mi opinias, ke Esperanto estas tre utila kaj interesa. Mi volas legi multe da libroj en Esperanto. Mia familio estas kvin-persona – patrino, du fratoj, unu fratino, kaj mi. Mi ŝatas la vorton – “Voli estas povi”. Mia trezoro estas Esperanto. Mia revo estas vojaĝi al Esperantujo. Cetere, mi tre ŝatas katon. Fine, oni nomas min Semio. Dankon pro via atenta aŭskulto.

[permesi 允许 prezenti 介绍 posedi 掌握 opinii, ke 觉得 multe da 很多的 trezoro 宝 revo 梦 vojaĝi 旅行-ujo 世界·国 cetere 此外 ŝati 喜欢 fine 最后 atenta aŭskulto 承蒙垂听]

练习：别人介绍 替 Mi - Li Ŝi。翻译别人自己介绍。

用英语发音世界语 (例 :tennis-teniso, baseball-basbalo, football-futbalo, k.t.p.) 记住谚语。

题目的发展：介绍亲属, 宠物, 故乡, 大学

听不懂的时候：Bonvolu ripeti ankoraŭfoje. 请你, 说再一次

第5课 关系代词 和 ke(that)从句

疑问代词当成关系代词。数必须与「相关的词（先行词）一致」、格根据它在从句中的成份而定，如

Mi vidis la libron, kiun li verkis. 我看到了他写的书。(kiun 指主句中的 libro, 作从句中 verkis 的直接宾语, 先行相关的词是 libro) [vidi 看见 libro 书 verki 著作]

依靠先行相关的词[人、物、場所、時、方法等]、决定用什么关系词。

- 1) kio 的先行相关词：与 tio, ĉio, io, nenio 连用,和总括的事物。可能省略相关词
- 2) kiu 的相关词：与 tiu, ĉiu, iu, neniu 连用, 人和个别的事物 (英语的 who 或 which)
- 3) kies : 跟英语的 whose 一样、在从句内的数、格不变。
- 4) kia 的相关词：与 tia, ĉia, ia, nenia 连用, 和形容詞
- 5) kie 的相关词：tie, ĉie, ie, nenie, 和場所 跟英语的 where 一样
- 6) kiel 的相关词：tiel, ĉiel, iel, neniel 和副詞
- 7) kial 的相关词：tial, ĉial, ial, nenial 理由 跟英语的 why 一样
- 8) kiam 的相关词：tiam, ĉiam, iam, neniam, 時 跟英語的 when 一样
- 9) kiom 的相关词：tiom, iom, ĉiom, neniom 数量

[相關詞表是關係代詞和相关词表]

Tiu, kiu ne riskas, ne gajnas.(tiu 者 riski 冒-危險 gajni 获得)

Tiu, kiu ne estas kontraŭ ni, estas por ni. (kontraŭ 反对 por 赞成)[Marko 9:40]

Tien okuloj iras, kien koro deziras.(tien 方向 okulo 目 iri 去 koro 心 deziri 欲)

Ne ĉio utilas, kio brilas.(ĉio 全部 utili 有益 brili 閃耀)

kio(总体)和 kiu(个别) :

Li havas ŝatokupon, kio estas bona. 他有爱好, 那可真是好。[ŝatokupo 爱好]

Li havas ŝatokupon, kiu estas bona. 他有好的爱好。

论语结语

Tiu, kiu ne konas la volon de Ĉielo, ne povas esti noblulo. Tiu, kiu ne konas la decregulojn, ne povas firme stari inter homoj. Tiu, kiu ne povas koni vortojn, ne povas koni homojn. [koni 知道 volo 意志 ĉielo 天 noblulo 君子 decregulo 礼 firme 坚实地 stari 站, 立 inter 在-之間] (不知命、無以為君子也。不知礼、無以立也。不知言、無以知人也。)

Tiu, kiu bone konas aliajn, estas saĝa; tiu, kiu bone konas sin mem, posedas lumon. Tiu, kiu konkeras aliajn, estas forta; tiu kiu konkeras sin mem, estas potenca. Tiu, kiu estas kontenta, estas riĉa; tiu, kiu agas kun persisteco, havas volon. [知人者智, 自知者明; 胜人者有力, 自胜者强。知足者富, 强行者有志。老子 33. aliaj 别人 lumo 光 konkeri 攻克 forta 强的 potenca 强大的 kontenta 满足的 agi 行为 persisteco 坚持 volo 意志 kun=with]

指示代词可以当成先的相关词, 或后的相关词。

Kiu ne estas kun mi, tiu estas kontraŭ mi. (kun 和-一起) [Mateo 12:30]

Kiu ŝparas vergon, tiu malamas filon; sed kiu lin amas, tiu baldaŭ lin punas.

[ŝpari 节省 vergo 鞭苔 malami 憎恶 filo 儿子 baldaŭ 不久 puni 惩罚][箴言 13:24]

Kion ni havas, tion ni ne volas, kion ni ne havas, tion ni ĉasas.(ĉasi 追求)

Kies gasto mi estas, ties feston mi festas.(gasto 客 festo 节日 festi 庆祝)

可能省略相关词

Kiu cedas al sia infano, ĝin pereigas per propra mano.(cedi 让步 infano 儿童 pereigi 使丧生 ĝin 它=infanon per 用 propra 自己的 mano 手)

Kiu ĉasas du leporojn, kaptas neniun.(ĉasi 狩猎 leporo 兔 kapti 捕获)

Kio pasis, ne revenos. (pasi 通过, 消失 reveni 返回)

Kiam la mondo scias, ke la belo estas bela, tiam aperas la malbelo; kiam la mondo scias, ke la bono estas bona, tiam aperas la malbono. Tial la ekzisto kaj la neekzisto interdependas en estiĝo. [天下皆知美之为美, 斯恶矣; 皆知善之为善, 斯不善矣。故有无相生。老子 2. mondo 世界 aperi 显现 tial 因此 ekzisto 存在 neekzisto 不在 interdependi 相互依存 estiĝo 发生]

ke + -u 在主句中表示愿望, 请求, 命令时, 从句中的谓语动词用命令式 -u [相当英语的 in order that ... may] Mi nur deziras, ke **estu** paco. [nur 只 deziri 想望 paco 和平]

La homo bezonas ja amon, esperon, 人需要爱和希望

ke **povu** li loĝi feliĉe sur tero. 为了在现世的幸福生活。

amo espero 替换练习: mono 钱 tempo 时间 rango 地位 amiko 朋友 riĉaĵo 财富 beleco 美 kuraĝo 勇气 karaktero 强的性格 pacienco 忍耐 celo 目的 bonsorto 好运 bonŝanco 机运

Ne honoru la kapablulojn, por ke la popolo ne konkuru inter si. Ne valorigu la rarajn varojn, por ke la popolo ne faru ŝteladon. [不尚贤, 使民不争; 不贵难得之货, 使民不为盗。老子 3. honori 给予荣誉 kapabla 有能力的 ulo 人 konkuri 竞争 valorigi 使-有价值 rara 稀有的 varo 商品 ŝtelado 偷窃]

tio, ke... ke 引导主语从句: tio 是相关先行词 [相当英语的关系代词 that]

Min afliktas ne tio, ke aliaj min ne komprenas, sed tio, ke mi ilin ne komprenas.

[aflikti 令人痛苦 aliaj 别人们 kompreni 理解](学而 16 不患人之不己知、患不知人也)

kiam ~时 (时间状语从句: 跟英语 when 一样、疑问代词·从句两方使用)

Patro: Kiam mi estis knabo, mi neniam mensogis. [knabo 少年 neniam 永不 filo 儿子]

Filo: Kiam do vi komencis, paĉjo? [mensogi 说谎 do 那么 komenci 开始 paĉjo 爸爸]

kiel ~好像, 如同

Gasto kiel fiŝo baldaŭ fariĝas malfreŝa. (gasto 客 fiŝo 魚 fariĝi 变成 freŝa 新鮮的)

kiel ~作为 (同格)

Li salutas nin kiel gasto. (他=客) 作为客人, 他致了词。

Li salutis nin kiel gastojn. (我们=客) 他致了词给我们, 客人们。

Rigardu senagadon kiel agon, senaferecon kiel aferon, sengustecon kiel guston.

[为无为, 事无事, 味无味。老子 63. rigardi 看 senagado 无为 ago 行为 afero 事业 eco 性 gusto 味道]

kvazaŭ 好像 (引出虚拟的比较) 跟 kiel 不一样

Konduku kiel reĝo. (向国王) 行动, 作为国王。(除了王以外) 行动好像国王似的。

Konduku kvazaŭ reĝo. 行动好像国王恰似的。

La granda regno devas esti kvazaŭ ĉe la malsupra baseno de rivero, al kiu fluas ĉiuj riveretoj. [大国者下流, 天下之交。老子 61. regno 国 malsupra 下的 baseno 水池 rivero 河川 flui 流 -et 小]

[由连系动词 aperi, aspekti, mieni 等加连接词 **kiel** 和名词, 形容词等词类的构成, 如:

Li mienas kiel malsanulo. 他看上去像病人。mieni 貌似, 面色 aperi 出现 aspekti 象是]

tiel..., ke (相当英语的 so..., that) 结果状语从句连接词 ke 来连接主句和从句, 主句中用 tiel, tiom, tia 等指示词相呼应..., ke 「如此-以致」

“La ideo de eterneco estas tiel vasta, ke neniu homo povas kompreni ĝin.”

“Sensencaĵo! Aĉetu domon partpage kaj vi baldaŭ komprenos, kio estas eterneco.”

[ideo 理念 eterneco 永远 vasta 宽广 sensecaĵo 胡说八道 aĉeti 购买 partpage 分期付款

Tiom li laciĝis, ke li ne povis diri eĉ unu vorton. [laciĝi 感到疲劳 laca 累的 eĉ 甚至 也]

-ajn: 疑问代词[无论, 不管], 相关词 iu, ĉiu[任何, 随便]

kiu ajn, kio ajn 不管什么, kiam ajn 无论什么时候, kie ajn, kia ajn, kiel ajn 不管怎么样, iu ajn 任何人, io ajn 任何, ĉiu ajn 任何人都, ĉiam ajn 随便什么时候-都

Ĉiam ajn vi estas bonvena ĉe mi. (bonvena 欢迎 ĉe 在-身边)

Majstro, mi vin sekvas, kien ajn vi iros. (majstro 师 sekvi 跟随)[Mateo 10:11]

Li ĵure promesis doni al ŝi ion ajn, kion ŝi petos. (ĵure promesi 誓約 peti 请求)[Mateo 14:7
他就起誓, 应许随她所求的给她]

歌 La Espero (作詞 L. L. Zamenhof; 汉语翻译 东方鑫)

- 1 En la mondon venis nova sento, 嘹亮之声在大地上回旋,
tra la mondo iras forta voko; 新的希望已然降临人间,
per flugiloj de facila vento 驾驭轻风展开双翼飞翔,
nun de loko flugu ĝi al loko. 一片一片拂过人们心田:
Ne al glavo sangon soifanta 远离残忍放下手中战剑,
ĝi la homan tiras familion; 引导人们创造美好家园。
al la mond' eterne militanta 勇敢面对战乱不休世界,
ĝi promesas sanktan harmonion. 神圣之光照亮和谐明天。
- 2 Sub la sankta signo de l' espero 希望之星发出神圣宣言,
kolektiĝas pacaj batalantoj, 和平战士来自八方四面。
kaj rapide kreskas la afero 世界语者团结努力奋斗,
per laboro de la esperantoj. 光荣事业蓬勃发展向前。
Forte staras muroj de miljaroj 语言障碍禁锢人们千年,
inter la popoloj dividitaj; 民族交流陷入层层锁链。
sed dissaltos la obstinaj baroj, 人类之爱必将冲破枷锁,
per la sankta amo disbatitaj. 和谐世界一定将会实现。
- 3 Sur neŭtrala lingva fundamento, 平等之语消除隔阂权限,
komprenante unu la alian, 各族人民欢聚畅所欲言。
la popoloj faros en konsento 团结一心创造大同世界:
unu grandan rondon familian. 一个人类一个和谐家园。
Nia diligenta kolegaro 勤劳勇敢我们奔向前线,
en laboro paca ne laciĝos, 不惧疲惫谱写历史新篇。
ĝis la bela sonĝo de l' homaro 世界语者团结努力奋斗,
por eterna ben' efektiviĝos. 和谐社会就在灿烂明天。

[mondo 世界 veni 来 sento 感觉 tra 通过 iri 走 forta 强劲的 voko 呼 per 用 flugilo 翼 flugi 飞 facila 轻快的 vento 风 nun 现在 loko 场所 glavo 刀 sango 血 soifanta soifi 渴 tiri 拉, 引 homa 人的 familio 家族 eterne 永久地 militanta militi 战争 promesi 应许 sankta 神圣的 harmonio 和谐 sub 在-下 signo 标志 espero 希望 kolektiĝi 聚集 paca 和平的 batalanto batali 斗争 rapide 快 kreski 生长 afero 事业 laboro 工作 esperanto esperi 希望 stari 立 muro 墙 miljaro 千年 inter- 之间 popolo 人民 dividita dividi 分 dissalti 崩溃 obstina 顽固的 baro 障碍 disbatita disbati 打碎 neŭtrala 中立的 lingva 言语的 fundamento 基础 kompreni 理解 unu la alia 相互 konsento 协调 rondo 圆圈 diligenta 勤奋的 kolegaro 同事 laciĝi 疲劳 sonĝo 梦 homaro 人类 beno 幸事 efektiviĝi 实现]

第6課 无主语的句子、不定人称文、感叹句、比較級、最高級

无主语的句子（好像英语的假主语句 it 句法一样）感觉、气氛、天气、自然现象

1) esti+派生副词: Hodiaŭ estas malvarme.今天很冷。Estas varme.很热 Estas bele.很美丽 意义上的主语表现 al+主格: Ĉu estas al vi malvarme? 可能使用 por+主格) Ĉu estas por vi malvarme?

2) 只要动词，不用主语 Pluvas.下雨 Neĝos.下雪 Tagiĝos 天亮 Ne gravas.没关系 Tempas 时间到了。Tempas kanti.现在应该歌唱(=Estas tempo kanti.)

Varja posedis fringelon. Ĝi vivis en la kaĝo kaj neniam kantis. Ŝi alvenis al ĝi.

„Tempas jam kanti, fringelo!”

„Lasu min eksteren, en la libero mi tutan tagon kantos.”

[Varja 女子的名子 posedi 拥有 fringelo 黄雀 kaĝo 笼 kanti 唱, 啼 alveni 来到 tempas+不定 lasi 让 eksteren 外边 libero 自由 tutan tagon 一整天 tuta 全部的] Leo Tolstoj 作

3) esti+副词+动词不定形: 英语的 It ... to 句 [主语用动词不定式、补语应该是副词] esti+副词、+ke= 英语的 It... that 句

Kritiki estas facile, fari malfacile.(kritiki 批判 facile 容易) [It is easy to criticize...]

Estas malfacile al Varja liberigi la fringelon.

Estas tre bone, ke vi parolas Esperante. It is very good, that you speak Esperanto.

4) 不定人称文 oni 「人们」指不定的人→ Kiel oni nomas vin? 人们叫你怎么样? Oni nomas min Semio.

Oni diras, ke la vero ĉiam venkas. (diri 说 vero 真理 ĉiam 总是 venki 赢)

5) 感叹句 「真!」(Kia+名词、Kia+形容词+名词: Kiel+形容词,+副词,+动词)

Kia bonulo vi estas! 你真是个好人!

Kia bona homo li estas! 他是个真好人!

Kiel feliĉa ŝi estis! (feliĉa 幸福的)

Kiel flue li parolas Esperanton!

Kiel mi ĝojas vidi vin! 见到你我真高兴!

6) 比较级、最高级 pli...~ plej...~

较高级: pli..., ol (pli=more, ol=than 比..更..些) 被比较词是同样的格

最高级: (la) plej + 形容词、plej+副词 (el: 比较的对象 en: 范围)

平级: tiel..., kiel~ ~和一样 ...

较低级 malpli(=英语 less), 最低级 la malplej

La filino estas pli bela, ol floro. (filino 女儿 bela 美丽的 floro 花)
 Kontentulo estas pli feliĉa, ol homo plej riĉa. (kontentulo 知足者 feliĉa 幸福的 riĉa 富的)
 Venas post mi tiu, kiu estas pli potenca ol mi. (post 后 potenca 强有力的)
 Plej granda potenco kuŝas en la komenco. (potenco 力量 kuŝi 躺·存在 komenco 开头)
 Li estas tiel saĝa, kiel vi. (saĝa 聪明的)
 Fiŝo pli granda malgrandan englutas. (fiŝo 鱼 malgranda 小的 engluti 吞下)
 Plej danĝera malsano estas manko de saĝo. (malsano 病 manko 缺乏 saĝo 知惠)
 Plej bona kuracisto estas la tempo. (kuracisto 医生 kuraci 治疗 tempo 時間)
 El ĉiuj miaj filoj Aljoŝa estas la plej juna. (el 其中之 filo 儿子 Aljoŝa 名字 juna 年轻的)
 Mi estas malpli diligenta ol li. 我不如他用功。 (diligenta 用功的)
 Mi estas la malplej diligenta en nia klaso. 我是班上最不用功的学生。

“Speguleto mia, speguleto hela, spegulo 鏡-eto 指小形：小的、可愛的
 Kiu en la lando estas la plej bela?” lando 国 hela 明亮的
 “Vi, reĝino, vi estas ĉe ni la plej bela! reĝino 女王 reĝo 王 ĉe 在-身边
 Sed miloble pli bela estas Neĝulino.” mil 千-obl 倍 Neĝulino 白雪公主 neĝo 雪

Patrino: “Vi estas la plej malbona knabo en la mondo!” [knabo 男孩 mondo 世界]
 Knabo: “Ĉu, vere, vi konas ĉiujn knabojn en la mondo?” [vere 真的 koni 认识]

尽可能，尽量 kiel eble plej(=laŭeble): Iru kiel eble plej rapide! 请尽可能快走
 Iru laŭeble rapide!

越来越 ju pli..., des pli~

Ju pli oni posedas, des pli oni avidas. (posedi 拥有 avidi 渴望，贪婪 oni 人们，人)

Ju pli Li helpas laŭeble al aliaj, des pli multe Li posedas; ju pli Li donas laŭeble al aliaj,
 des pli riĉa Li fariĝas. [既以为人，己愈有，既以与人，己愈多。老子 81. aliaj 别人 fariĝi
 变成]

Ju pli da malpermesoj estiĝas, des pli malriĉa la popolo fariĝas; ju pli da armiloj la
 popolo havas, des pli granda malordo regas en la regno. [多忌讳，而民弥贫；民多利器，
 国家滋昏。老子 57. malpermeso 禁止 estiĝi 出现 armilo 武器 malordo 无秩序 regi 支配 da
 量词]

第7课 形动词（分词形容词：用动词构成形容词形）、副动词（分词副词：构成副词形）

能动形动词-a、能动副动词-e、名词化(人)-o 例 ami 爱

- 1) 现在 -ant amanta 正在爱着 amante 正在一边爱着 amanto 正在爱的人 (继续)
- 2) 过去 -int aminta 已经爱了的 aminte 爱了 aminto 爱过的人 (完了)
- 3) 将来 -ont amonta 将要爱的 amonte 将要爱地 amonto 将要爱的人 (予想)

被动语态：被动形动词-a、被动副动词-e、名词化(人)-o [及物动词，他动词]

- 1) 现在 -at amata 正被爱着的 amate 正在被爱地 amato 正在被爱的人 (持续)
- 2) 过去 -it amita 被爱过的 amite 完成被爱过地 amito 被爱过的人 (完了)
- 3) 将来 -ot amota 将要被爱的 amote 将要被爱地 amoto 将要被爱的人 (予想)

Fluanta akvo estas pli pura, ol akvo staranta senmove.

(flui 流 akvo 水 pura 洁净的 stari 立，静止 senmove 不动地 sen 没有，不)

La tempo pasinta jam neniam revenos; la tempon venontan neniu ankoraŭ konas.

(pasi 通过 reveni 回来 veni 来 neniu 没有人 ankoraŭ 还 koni 知道)

Pasero kaptita estas pli bona, ol aglo kaptota.(pasero 雀 kapti 捕获 aglo 雕，秃鹫)

Batanto povas argumenti, batato devas silenti.(bati 打 argumenti 辩论 povi 可以，能)

La manĝota fiŝo estas ankoraŭ en la rivero.(manĝi 吃 fiŝo 鱼 rivero 川)

Ĉiu havas sian kaŝitan mizeron.(ĉiu 各人 sia 自己的 kaŝi 隐藏 mizero 悲惨)

Ne havante, oni petas; ricevinte, forĵetas.(peti 请求 ricevi 得到 forĵeti 抛弃 ĵeti 投，抛)

Uzu tempon estantan, antaŭvidu estontan, memoru estintan.

(uzi 使用 tempo 时间 esti 在 antaŭvidi 预见 vidi 看见 antaŭ 前 memori 记忆)

Aŭdante pri la Taŭo, la supera klerulo diligente praktikas ĝin. Aŭdante pri la Taŭo, la meza klerulo duone kredas ĝin. Aŭdante pri la Taŭo, la malsupera klerulo ridegas pri ĝi. Se tiu ĉi ne ridegus, ĝi ja ne meritus la nomon de Taŭo! [上士闻道，勤而行之；中士闻道，若存若亡；下士闻道，大笑之。不笑不足以为道！老子 41. aŭdi 听 supera 更高的 klera 有教养的 diligente 勤奋的 praktiki 实践 meza 中间的 duone 一半地 kredi 相信 ridi 嘲笑 eg 大 tiu ĉi 后者 ja 实在 meriti 值得]

Naskiĝinte, la homo havas korpon molan kaj malfortan; mortinte, li havas korpon malmolan kaj rigidan. [人之生也柔弱，其死也坚强。老子 76. naskiĝi 出生 korpo 身体 mola 柔软的 morti 死 rigida 硬直的]

La plej bona generalo ne estas militema; la plej bona batalanto ne ekscitiĝas de kolero; la plej granda konkeranto venkas sian malamikon sen lukto; la plej bona uzanto de homoj montras sin humila al ili. [善为士者不武，善战者不怒，善胜敌者不与，善用人者为之下。老子 68 militi 作战 batali 斗争 ekscitiĝi 激动 kolero 发怒 konkeri 征服 venki 胜]

利 malamiko 敌人 lukto 战斗 sen montri 出示 humila 谦逊的]

Be 动词 esti 结合,复合时制: esti + 形动词例: 在这只有提示 estas 和 estis。

* estas ~ anta 正在- 现在进行	* estis ~ anta 过去正在- 过去进行
estas ~ inta 现在正-完 现在完成形	estis ~ inta 已-完 过去完成形
estas ~ onta 现在正要- 将来未完成	estis ~ onta 过去正要- 过去未完成形
estas ~ ata 正在被--	estis ~ ata 过去正在被--
estas ~ ita 已经被--过了	estis ~ ita 过去已经被--过了
estas ~ ota 将要被--	estis ~ ota 过去将要被--

* Mi estas skribanta leteron. 我正在写一封信。(普通: Mi nun skribas leteron.)
Vi estas skribinta leteron. 你刚写完信。你刚写好了一封信(Vi ĵus skribis leteron.)
Li estas skribonta leteron. 他现在正要写一封信。他就写信(Li baldaŭ skribos leteron.)
* Ĝi estis skribanta leteron. 她过去正在写一封信。(Ĝi tiam skribis leteron.)
Ni estis skribinta leteron. 我们已经写完了一封信。(Ni jam skribis leteron.)
Oni estis skribonta leteron. 人家过去正要写一封信。
* 现在(过去)进行形(be+ing)是可能,但是不太多使用。用现在形和过去形表现。(nun,tiam 等的副词附加)

受身: esti 连系动词+被动语态 (例 adori 崇拜) 下次的结合构成各种时制的句。

estas (现在, 英语的 is)	adorata(继续被崇拜 adored)	
estis (过去, was)		
Ŝi(她) estos (将来, will be)	adorita(被崇拜了 adored)	de ĉiuj. (被万人)
estu (命令, be)		(by all)
estus(假定 were)	adorota (将要被崇拜 adored)	

[她(正在, 已经, 将要)被万人崇拜(着, 过了)]

Kiam la mondo estas regata laŭ la Taŭo, la militĉevaloj estas uzataj en terkulturado.
Kiam la mondo estas regata kontraŭ la Taŭo, eĉ gravedaj ĉevalinoj estas uzataj sur
batalkampoj. [天下有道, 却走马以粪。天下无道, 戎马生于郊。老子 46. regi 统治 laŭ 按照
militĉevalo 军马 terkultrado 农耕 graveda 怀孕的 ĉevalino 牝马 batalkampoj 战场]

Se vi lernas ion kaj konstante metas ĝin en praktikon, ĉu tio ne estas plezuro? Se vi
havas amikojn, venintajn de malproksime, ĉu tio ne estas ĝojo? Se, ne alte ŝatata de
aliaj, vi tamen ne sentas malkontentecon, ĉu tio ne estas kvalito propra al la nobluloj?
[io 某事 meti 置 praktiko 实践 plezuro 快乐 veni 来 malproksime 远方 ĝojo 喜悦 alte 高 ŝati
喜欢, 赏识 aliaj 别人 malkontenteco 不满 kvalito 品质 propra 固有的 noblulo 君子]

「学而時習之、不亦說乎、有朋自遠方來、不亦樂乎、人不知而不慍、不亦君子乎」

Kiam la granda Taŭo estas forlasita, moraleco kaj perfekta virto leviĝas. [大道废，有仁义。老子 18. forlasi 放弃 morala 伦理道德的 eco 性 perfekta 完全的 virto 德 leviĝi 升起]

Petu, kaj al vi estos donite; serĉu, kaj vi trovos; frapu, kaj al vi estos malfermite, ĉar ĉiu petanto ricevas; kaj la serĉanto trovas; kaj al la frapanto estos malfermite.

(peti 请求 serĉi 寻找 frapi 叩 malfermi 开 ricevi 收到 esti-e 无主语句) [Luko: 11:9-10 你们祈求，就给你们；寻找，就寻见；叩门，就你们开门。因为凡祈求的，就得着；寻找的，就寻见；叩门的，就给他开门。]

形容词、物主代词、形动词 - 名词化 (事、物、人等)

-a, -aj : 没有名词时，自己当成名詞

La riverakvo, kiun vi tuŝas, estas la lasta de la irinta, kaj la unua de la venonta: tia la nuno. (rivero 川 akvo 水 tuŝi 触 lasta 最后的 unua 最初的 iri 去 veni 来 nuno 現在)

[Leonardo da Vinci]

练习 (改变被动句 能动句)

[1] estas-ata --- -as 动词現在形

例 La vulpo estas kaptata. – Oni kaptas la vulpon. (kapti 捕获 vulpo 狐狸)

例 La vulpo estas kaptata de mi. – Mi kaptas la vulpon.

1. La urbo estas okupata. (urbo 都市 okupi 占領)

2. La ordono estas plenumata de ni. (ordono 命令 plenumi 執行)

[2] estas-ita --- estas -inta 能动形动词过去 -is 过去式

例 Ĉio estas donita al la infanoj de ili. – Ili estas donintaj ĉion al la infanoj.

- Ili donis ĉion al la infanoj. (ĉio 全部 infano 孩子)

1. La letero estas skribita de li. (skribi 写 letero 信)

第8課 特殊构文

S(主语)+V(动词)+O(宾语-对格)+C(补足语-主格) [英语的构句]

Mi trovas lin bona. 我发现他很好。(Mi trovas, ke li estas bona.俄语的构句)

Mi trovis la manĝaĵojn bonaj. 我发现那些食物很好。(区别: Mi trovis manĝaĵojn bonajn. 我发现很好的食物。) Ciuj opinias lian proponon bona.大家认为他的建议好。

igi, lasi, fari+ O(宾语-对格)+C(补足语) C: 名词主格, 形容词主格, 动词不定式

fari 使成为 lasi 让, 任凭 igi 使 havi, teni 保持 +对格+形容词主格、名词主格

Ŝi faris la seĝojn puraj. 她做椅子了做了很干净。Ili faris lin ĉefo.他们使他成为主人。Tio igis min feliĉa. 它使我成为很幸福。Mi ne lasos vin orfaj. 我不让你们成为孤儿。

En niaj naturoj ni estas similaj unu al alia, sed kutimoj faras nin diferencaj inter ni.

[性相近也、习相远也 阳货2 naturo 自然-本性 simila 相似的 unu..alia 相互 kutimo 习惯]

知覺动词: vidi 看见, aŭdi 听, senti 感到, trovi 发现 C[不定形,形容词,形动词, 名词主格]

Mi vidis ŝin kuri. (kuri 跑)

Mi vidis lin kuranta. (kuranta 正在跑着-途中经过重视)

Saĝulo estas super la popolo, sed la popolo ne sentas lin ŝarĝo; li estas antaŭ la popolo, sed la popolo ne sentas lin malhelpo. [圣人处上, 而民不重; 出前, 而民不害。老子 66. ŝarĝo 重荷 malhelpo 障碍物]

宾语-对格: 副词的特殊用法 (括弧内可以换)

1) 度量 La strato estas tri kilometroj longa. (longa je tri kilometroj)街路長 3 k m。

2) 時間量 Li dormis kvar horojn. (dum kvar horoj) 他睡着四个小时。

3) 時間日期 La 7-an de julio ŝi naskiĝis. (En la 7-a de julio)她出生了 7 月 7 日

4) 回数·期間 Mi laboris multajn jarojn. (= multjare = dum multaj jaroj) 我多年工作了。Ni venos ĉiun semajnon. (=ĉiusemajne=en ĉiu semajno) 我们每周来。

5) 动向格(对格语尾-n)、表示移动场所。Mi iras Pekinon. (Mi iras al Pekino.)

注意 de 和 da

da 量+主格: taso da teo 一杯茶 400 gramoj da viando 400 克肉 tri boteloj da biero 3 瓶啤酒(量) tri boteloj de biero 三个啤酒瓶 应用 du tasoj da kafo 而不能 du da tasoj 可算名詞「许多」 multe da(主格)和 multaj(格变化)大约同样的意义。kelke da 和 kelkaj(几个)同様。(相违是-e+da 表示总体、-aj 表示複数)

Mi vidis multe da homoj. = Mi vidis multajn homojn. 我看见许多人。

kelke da homoj = kelkaj homoj 几个人 (kelke da, multe da 的后总是主格, 不用宾格)

附录：介词、相关词表

介词

al	方向 向某人	iri al Pekino diri al patro Ĉu estas al vi malvarme?	到北京去 告诉父亲 你觉得冷吗? [无主语句主语]
anstataŭ	代替+名词动词	anstataŭ la patro Anstataŭ babili, laboru!	代替父亲; 别闲聊了,先工作吧
antaŭ	在-前面(場所) 在-以前(時間)	antaŭ la domo antaŭ la sesa horo antaŭ du horoj Mi venos antaŭ ol vi foriros.	在家门前 6点之前 两小时之前 在你离开以前我来。
apud	在-附近	urbo apud Pekino	在北京旁边(不接触)
ĉirkaŭ	周围 大约 前后	Mi promenas ĉirkaŭ la domo. ĉirkaŭ 50 jaroj ĉirkaŭ Septembro	我家周围散步 大约五十岁 九月前后这段时间
ĉe	在身旁 在一起 近旁	Mi ne havas ĉe mi monon. Mi loĝas ĉe mia onklo. sidi ĉe la tablo	我现在没钱 我在叔叔家住了 靠桌旁坐下(比 apud 更近)
da	数量	unu glaso da vino multe da homoj	一杯酒 许多人
de	所属 从-(場所) 出身 从-(時) 用在被动句中 双重介词从-一起 从-之后 由-做 从-上	frato de patro Mi iras de la tablo al la pordo. Ni estas de Japanio. De kie vi venas? Mi loĝis tie de 1979 ĝis 1988. Mi estas tre kortuŝita de lia nobla spirito. ekde la milito de post la milito de antaŭ la milito traduko fare de Zamenhof La ĉapo falis de sur lia kapo.	父亲的兄弟 我从桌子那边走向门口 我们从日本来的. 你从哪儿来的? 我在那儿住了从 1979 年到 1988 年。 我被他的崇高精神深深感动了 从战争开始起 从战争之后 战争之前以后 由柴门霍夫翻译的 帽子落下从他的头上。
dum	期間, 持续	Dum la parolado ŝia voĉo estas ne laŭta.	她说话时嗓音不高
ekster	在-外	La stacidomo situas ekster la urbo.	火车站座落在城外
el	从里面出来 整体中一部分 从-变成 (材料)制成 -之中 (构成)	Li prenis notlibron el la poŝo. Unu el ili estas mia amiko. traduko el japana lingvo banejo el marmoro. Esoeranto estas la plej facila el la lingvoj. La kurso konsistas el dudek lecionoj.	他从口袋里拿出笔记本。 他们之中有一人是我的朋友 由日语译成 大理石制的澡盆 世界语是所有的语言中最简单的语言。 整个课程有二十节课

	由于(原因)	el manko de fortoj(=pro manko de fortoj)	因为力量不够
en	在-里面	En la muzeo estas multaj gastoj	博物馆里有许多客人
	在一段时间内 (時間)	en lundo; en la venonta jaro; en marto; en somero legi libron en tri tagoj	星期一, 明年, 三月, 夏天 看书三天。
	某种情况下	en la diskutado En kia cirkonstanco?	在讨论中。 在什么情况下?
ĝis	到达(場所)	Mi akompanis ŝin ĝis ŝia domo.	我一直把她送到她的家。
	到(時間)	Ni laboris ĝis la nokto. Ĝis kiam? Ĝis revido!; Ĝis la revido!	我们一直工作到深夜 到什么时候? 再见(再会时未定;再会約定 la)
inter	之间(場-物) (時間)	Nia urbo troviĝas inter Pekino kaj Shanhajo. inter la tria kaj kvara horoj tage	我们的城市在北京和上海之间 下午三点到四点之间
je(不一定)	时间	Je kioma horo ni kunvenos? Je la deka kaj duono.	我们几点开会? 10 点半
	抓住的部分	Li prenas ŝin je la mano. Ili tenas sin je tabulo.	他抓住了她手 他们抓住个板子
	比較度量	Li estas je kapo pli alta ol mi. Mi estas je du jaroj pli juna ol vi.	他比我高一个头 我比你年轻两岁。
	形容词后面 慣用表現	riĉa je arboj; malsana je la hepato. En mia infaneco mi kredis je Dio. Je mia miro la afero sukcesis. veti je 100 y.; aĉeti je 1000 y.	树木丰富; 患肝病 小时候我把天帝信仰了 惊人的是那个事業成功了。 賭一百块;用一千块买
kontraŭ	在对面 向相方的方向 对抗, 反对 交换 选用	Lia domo staras kontraŭ la mia. naĝi kontraŭ la fluo batali kontraŭ malamiko; kuracilo kontraŭ diabeto ŝanĝi ĉevalon kontraŭ du kaproj; vendi kontraŭ 10rmb Mi preferas teon kontraŭ kafo.	他房子是我房子的对面。 逆潮流游泳 与敌战斗; 糖尿病治疗法 用一匹马换两只山羊 用十块卖 我把咖啡比红茶更喜欢。
krom	除...之外 +动词不定式	Krom mi ĉeestis tie ĉiuj. Krom verki poemon, li pentris bone.	除了我以外都在那儿出席了。 除了写诗歌以外他好好儿画画儿。
kun	和-在一起 具有的属性	Promenu kun mi Ĉiu sezono kun sia bono. libro kun bildoj	你去散步和我在一起 一年四季, 各有其利。 图画书
laŭ	沿着 按照	Laŭ la rivero mi venis al la urbo. laŭ mia opinio; Laŭ la unua rigardo, ĉio ŝajnas facila.	我沿着江河来到了城市 安我的意见; 初看起来, 一切似乎很容易。
malgraŭ	不管,尽管,不顾	Malgraŭ pluvo mi iris. malgraŭ la opono	我不顾雨走了 不顾反对
per	用, 借, 以, 由凭	skribi per plumo; Adjektivo finiĝas per -a.	用钢笔写; 形容词以-a 结尾
po	每份的数量	Mi donis al ili po tri pomoj.	我给他们每人三个苹果
por	目的,用途 跟动词不定式 价格	Mi venis por kukoj. glaso por vino labori por vivteni la familion aĉeti tion por 100 yuanoj	我为蛋糕来了。 酒杯 为了养家糊口工作 买那个用一百块

	当作	Mi rigardis vin por frato.	我把你当作弟兄了。
	同意	5 voĉdonis por la propono, 2 kontraŭ	这一提案 5 名同意, 2 名反对
	无主语句主语	Estas por mi malvarme. =Estas al mi malvarme	我觉得很冷。
	时间,预定期間	Li pruntis libron por du semajnoj; por ĉiam	他借了一本书, 借期两周; 永久
post	在-之后(時間)	Post tri tagoj li revenos.	他三天后回来
	(場所)	Ŝi kaŝis sin post la kurteno.	她躲在帘子后面
preter	经过-旁边	Li pasis preter mi sen saluto.	他从我身旁走过, 没打招呼。
pri	关于	prelegi pri la nuna situacio; interesigi pri arto	讲演关于当前形势; 对艺术感兴趣
pro	原因	Pro malsano li ne venis.	由于得病他没来了
	跟 por 异同	pagi monon por io; pagi monon pro io	为了获得花费; 为了代偿花费 目的和原因
		Mi dankas vin pro tio; (por tio)	对你的好意深为感谢。(por 使用可)
sen	无,不,没有	Sen gutoj malgrandaj ne ekzistas maro.	没有一点一滴的水也就没有大海
	+ 动词不定式	Li restis du tagojn sen manĝi.	他两天没有吃东西了。
sub	下	La kato kuŝas sub la tablo. Danci sub la muziko	猫趴在桌子底下。随着音乐跳舞
super	上(不接触)	La suno estas super la horizonto.	太阳升到地平上来了
sur	上(接触表面)	Ŝi pentras sur la papero. Ĝi estas sur la tablo.	他在纸上画画儿。这是在桌子上。
tra	通过(場所)	Li elĵetis paperon tra la fenestro.	他通过窗户扔掉废纸了。
	自始至终(時間)	Ŝi laboris tra la tuta nokto.	她工作了整夜。
trans	在-对面	Ŝi loĝas trans la rivero. Li iras trans la riveron.	她住在河对岸。他过河去。
注意事項	前置詞+动向格	Ĵetu pilkon trans la muron.	投球越过墙壁。
		Ĵetu pilkon tra la fenestron.	投球通过窗口。
		Ĵetu pilkon sur la tablon.	投球向桌子上。
		La suno leviĝis super la teron.	太阳升到地球上来了。
		Ĵetu pilkon sub la tablon.	投球向桌子下。
	post 主, 对	Li iris post ŝi; Li iris post ŝin.	他走了她身后; 他追上她了。
	敌对	Ili iras kontraŭ min kun glavo.	他们手拿剑向我冲来
		Ne ĵetu pilkon inter la florojn.	别投球花儿之间
		Ne ĵetu pilkon en la pordon.	别投球向門口内
		La kandelo ĵetis ĉirkaŭ sin lumon.	蜡烛给周围了光。
		Ne ĵetu pilkon apud altaron.	别投球向祭坛附近
		Ŝi venis antaŭ la reĝon.	她进出了国王的前面。
合成			
ekde	从-开始	Mi promesas ekde hodiaŭ ne fumi plu.	我约定不抽烟从今天开始
de 結合	副詞 +	dekstre de, escepte de, fare de, fine de, depende de	的右边、除外、由-做、末, 依赖
		inkluzive de, interne de, kaze de, kaŭze de, flanke de	包括、内部、情况下、由于, 从-旁

		meze de, norde de, sekve de, supre de, komence de	在-中间、的北边、接着、上, 开始于
		for de, nome de, ene de, rezulte de, helpe de	离-远, 以-的名, 中, 鉴于, 借助于
	形容詞	plena de, diferenca de, libera de	满、异、自由
	例文	Ni ofte fariĝas furioj kaŭze de nia ĵaluzo.	我们屡次发疯由于嫉妒。
		Mi pagis ĉion inkluzive de loĝado.	我包含住宿费在内付完了全部。
		Miaj okuloj estas plenaj de larmoj.	我的眼睛充满了泪汪汪
		Mia plano estas tre diferenca de via ideo.	我的计划是跟你的理念不一样
	前置詞	de sur, de antaŭ, de post (depost)	从-之上、从-之前、从-之后
	例文	Multe ŝanĝiĝas de post tiu tempo.	从那时以后变化了很多
el sub	从-底下	Mi elirigos vin el sub la jugo de Egiptujo.	我使你们脱出从埃及的桎梏低下。
al 結合		responde al, konforme al, rilate al, konsidere al	针对, 与-相符, 关于, 考虑到
		spite al, fronte al, dank' al, favore al	不管-, 面临, 托-福; 由于, 于-有利
	例文	Responde al via afabla invito,	响应您好意地招待
		Ĉio fariĝas konforme al la aranĝo de Dio.	万事如天帝的意, 听天由命

注意：只有下次的四个介词可能直接结合动词不定形：por, anstataŭ, sen, krom

除了四个以外一般的介词把名词使用。例 post promeni 是不好、应该是名词化 post la promenado(但是最近出现了别的介词和动词不定式结合，那个现象应该避免的)

缩略语: k.t.p.(kotopo)=kaj tiel plu 等等 t.e.=tio estas 这就是 t.n.=tiel nomata 所谓
 ĉ.=ĉirkaŭ 大约 jc.=jarcento 世紀 n-ro.=numero 号 p.K.=post Kristo 紀元后 a.K.紀
 元前 d-ro=doktoro 博士 l.c.=loko citata 前掲 ekz. =ekzemple 例如

慣用句: de tempo al tempo 一时一时 mano en mano 手拉着手 iom post iom 一点一点地
 pli kaj pli 越发 unu la alia 互相

造語：跟汉字一样、用合成增产各种各样的新单词。

fero 铁+vojo 道=fervojo 鐵道 vaporo 蒸汽+ŝipo 船=vaporŝipo 蒸汽船

naskiĝo 出生+loko 地=naskiĝloko 出生地 nova 新的+jaro 年=novjaro 新年

lerno 学习+libro 书=lernolibro 教科书 lasta 最后的+tempo 时间+e=lastatempe 最近

manĝo 食+ĉambro 房子=manĝoĉambro 食堂 mateno 朝+manĝo 食=matenmanĝo 早饭

結合語：后边的单词有主的意义。dorlotbesto 玩赏动物 bestodorloto 动物玩赏

为了接合把母音 o 插入，或把名詞・形容詞語尾省略。

国名和国民 (例)

io-o: Ĉinio 中国 ĉino 中国人 Japanio 日本 japano 日本人 Germanio 德国 germano 德国人
 Francio 法国 franco 法国人 Rusio 俄国 ruso 俄国 Britio 英国 brito 英国人 Koreio 韩国朝
 鮮 koreo 韩国朝鮮人 Hispanio 西班牙 hispano 西班牙人 Mongolio 蒙古 mongolo 蒙古人[女
 性 ino: ĉino – ĉinino]

o-ano: Usono 美国 usonano 美国人 Barato 印度 baratano 印度人 Kanado 加拿大 kanadano 加拿大人 Aŭstralio 澳大利亚 aŭstraliano 澳大利亚人 Nepalo-nepalano 尼泊尔
国名可能-ujo : Francujo 法国 Germanujo 德国 Rusujo 俄国 Ĉinujo 中国

時間表現 Kioma horo nun estas? 现在几点?

7:05 la sepa(horo) (kaj) kvin	kvin minutoj post la sepa(horo)
8:15 la oka(horo) kaj kvarono	kvarono post la oka(horo)
9:30 la naŭa(horo) kaj duono	duono post la naŭa(horo)
10:45 la deka(horo) kaj tri kvaronoj	kvarono antaŭ la dek unua(horo)
11:55 la dek-unua (kaj) kvindek kvin	kvin minutoj antaŭ la dek-dua

序数词后把 horo 可能省略 + 介词 je 在什么时刻: Je kioma horo? 几点 je la sepa 七点钟

11 以上的序数词可以附加连字符: dek-unua, dek unua

从一到 Mi laboras de la oka ĝis la kvina vespere. 我从早上八点一直工作到晚上五点。

数式

5+3=8: Kvin plus tri faras ok. Kvin kaj tri estas ok.

5-3=2: Kvin minus tri faras du. Kvin minus tri estas du.

3x5=15: Tri (obligate) per kvin faras dek kvin. Trioble kvin faras dek kvin.

15:3=5: Dek kvin dividate per tri faras kvin.

3/5: tri sur kvin. Tri kvinonoj. 3/10: Tri dekonoj. 3/100: Tri centonoj

3%: Tri el cento. Tri procentoj.

3.1415: tri koma unu kvar unu kvin

10 的 4 乘方 la kvara potenco de dek

连接词

kaj =and Rusto manĝas la feron, kaj zorgo la homon. 锈吃铁、担心吃人。

kaj...kaj Mi volas lerni kaj Esperanton kaj la anglan. 我既要学世界语又要英语。

aŭ=or Vespere mi aŭ vi devas akompani gastojn. 晚上我或者你要陪客人。

ĉu...ĉu 也许-也许 Ĉu pro timo, ĉu pro fiereco, li nenion respondis. 或许是因为害怕, 或许是出于骄傲, 他什么也没有回答。

jen...jen 时而-时而, 一会儿-一会儿 Jen ŝi ploris, jen ŝi ridis. 她时而哭, 时而笑。

sed =but Vergo doloras, sed saĝon ellaboras. 鞭打是痛、可是培养聪明。

ne., sed=not..but Ne la sanuloj bezonas kuraciston, sed la malsanuloj; mi venis, por alvoki ne justulojn, sed pekulojn. 要医生的人不是健康者, 而是病人; 我来不是为不对的人、而是罪人。[Marko 2:17]

ne nur, sed ankaŭ=not only, but also Sinjoro, ne nur miajn piedojn, sed ankaŭ la manojn kaj la kapon. 先生、请不但洗洗我的脚、而且也洗洗我的手和头。[Johano 13:9]

ne, nek., nek 连续否定 Portu nenion por la vojo, nek bastonon, nek saketon, nek panon, nek monon. 旅行时什么都不拿去、没有手杖、没有口袋、没有面包、没有钱。[Luko 9:3]

se =if Se gut' al guto aliĝas, maro fariĝas. 如果滴和滴结合、构成大海。

Se ie oni vin ne akceptos, **tiam**, forirante el tiu urbo, deskuu la polvon de viaj piedoj. 要是人家把你不应接的话, 你从那城市出去时候、擦一擦你足上的尘埃。(tiam 帰結)

ĉar =because Okazon kaptu ĉe l' kapo, ĉar la vosto estas glita. 机会把前头发抓住、因为尾巴很滑。

do 所以, 那么 La vosto estas glita, do okazon kaptu ĉe la kapo.

tamen 然而, 还是 Ŝuldo ne bruas, tamen dormon detruas. 负债没有噪音, 可是妨碍安睡。

kvankam =though Kvankam li estas maljuna, tamen li ĉiam tenas sin viglecplena.

他虽然年老了, 可他总是精神抖擞。

「我赶快了、可是我不能准备好了」的表现:

Kvankam mi rapidis, mi ne estas preta. *Malgraŭ ke* mi rapidis, mi ne estas preta. *Spite ke* mi rapidis, mi ne estas preta. *Eĉ se* mi rapidis, mi ne estas preta. *Kiel ajn* mi rapidis, mi ne estas preta. *Eĉ* rapidinte, mi ne estas preta.

por ke -u= in order that may Li admonis sian filon, por ke li lernu diligente. 他勉励儿子用功学习。

tio, ke: ke 以下的事(anstataŭ, krom, malgraŭ, por, sen 后把 tio 省略可)

spite(tion/ al tio/ de tio,) ke = malgraŭ (tio)ke = in spite of the fact that 不管, 尽管

Li venis spite tion, ke neĝis. Li venis, malgraŭ ke neĝis. 不管下雪, 他来了。

Mi prelegas pri tio, ke Esperanto estas tre utila. 我讲课对于世界语很有益

La problemo konsistas en tio, ke ĝi estas nur por la ekzameno. 問題在那一点上, 这是只有为了考试。

Tio estas tre grava, ke ili fartas bone. 他们是健康, 这就是重要。

Mi esperas al li nur tion, ke li ie vivas. 我只希望他的是他生存有的地方。

(tio 是 ke 的先行相关词、主格 tio 对格 tion 省略可能: Mi esperas al li nur, ke li ie vivas.)

tial, ke 理由 Ĉiuj ŝatas Esperanton tial, ke ĝi estas facila. 大家都喜欢世界语因为这是容易

post kiam 后 Post kiam vorto eliris, vi ĝin jam ne tiros. 言词出去后, 你已经不能撤回那个。

de kiam 以来 Estas jam dua monato, de kiam mi eklernis Esperanton. 从我开始学世界语后, 已经过了两个月。

dum 当-的时候 Forĝu feron, dum ĝi estas varmega. 趁热打铁。

antaŭ ol 在-以前 Antaŭ ol manĝi, nepre lavu manojn. 吃饭以前, 必要洗洗手。

感叹词 ha! 高兴, 吃惊: 嘿, 呵 ho! 哦, 噢 nu! 好吧, hu! 唷 oj! 惋惜, hura! 欢呼声, ve! 表示悲哀, ho, ve! 天哪, ve al ni 真倒霉! baj...baj, lu...lu... 快睡吧, 宝宝, bis! 再来一个, ek! 开始 · 出彘, halt! 使人停下, he! 嗨, halo! 喂[电话], for! 去, 离开 Ŝŝ 嘘

定冠词用法

- 1 定冠词 la 表示特定的人或物，如 Mi legas libron, la libro estas interesa.
- 2 表示全体，属类 La homo havas du manojn.
- 3 表示全部 Donu al mi la teon. (La tutan, la priparolitan aŭ montratan teon)
- 4 表示独一无二 La suno leviĝas ĉe la oriento.
- 5 形容词最高级 Li estas la malplej bona studento en nia klaso.
- 6 专用名词前有形容词，江，河，海，山的名称，某些国名，组织机构，某些建筑物等
La fama Tolstoj, La Ruĝa Maro, La Flava Rivero, La Ĉina Popola Respubliko,
- 7 加在动名词前面表示已知的动作或某一动作的全部
Ĉu vi aŭdas la kriadon? 你听见那喊声了吗? La kurado estas bona sporto.
- 8 当动名词后面有以前置词 de 开始的定语词组或以关系代词等连接的定语从句时
La alveno de la nova instruisto ĝojigis nin.
- 9 其它词类当作名词使用时 Hodiaŭ estas la 15-a de marto.
- 10 专用名词当作普通名词用时 Lusin estas la ĉina Puŝkin.
- 11 当物主代词后省略名词时 Tiu jako estas la mia.

不用冠词的几种情况

- 1 专有名词前以及专有名词前有称呼的 Zamenhof, Japanio, S-ro Li, Prezidanto Deng...
- 2 表示某物的部分 Donu al mi kafon. (iom da kafo) Sur la strato iras homoj. 许多人
- 3 季节，月份，星期 Hodiaŭ estas 24-a de aprilo. Hodiaŭ estas lundo. En vintro neĝas.
但当表示季节的名词作主语时，可以使用 la: Jen venis la printempo.
- 4 抽象名词和物质名词前一般不用定冠词 Malfeliĉo kunigas la homojn. Akvo estas pura.
但如果它们有修饰语限定时要用定冠词 La grandaj malfeiĉoj estas silentaj.
- 5 凡名词前有其它词限定的，不需要定冠词 Nia instruisto estas maljuna.
- 6 书名前一般不用定冠词 «Krimo kaj Puno»
- 7 谚语,定义 Leĝo pasintaĵon ne tuŝas.

注意

Donu al mi la panon. 那个面包(全体) Donu al mi panon. 任何(部分)

Kie estas la gazeto? 那个报纸 Kie estas gazeto? 任何，不管什么，什么都行

Oni elhakis la arbojn apud la vojo. (ĉiujn) Oni elhakis arbojn apud la vojo. (ne ĉiujn)

[ĉiu, ĉiuj, la tuta=la]

Li estas la Esperanta poeto. (tiel eminenta, ke li nur povas pretendi tiun titolon)

Li estas Esperanta poeto. (unu inter pluraj)

La filo de la reĝo ŝin renkontis. 王子是只有一个人

Filo de la reĝo ŝin renkontis. aŭ unu el la filoj 有复数的王子

[unu sola, unika=la]

不定代词，集合代词，否定代词 [英语的 some- any- every- all no-]

iu 某人，某个 **io** 某事，某物 **ies** 某人的 **ia** 某样的 **iuj** 复数 **iaj** 复数

Iu telefonis al vi matene. 有人早上打电话给你。

Kapti iun ĉe l' freŝa faro. To catch somebody red-handed.

Iuj laŭdas lin, kaj aliaj lin malŝatas. 一些人称赞他，而别一些人讨厌他。

Io okazis. 出事了。

Nek io, nek alio. Neither fish, nor fowl.

Falĉi la herbon sub ies piedoj. To cut the ground from under somebody's feet.

unu=iu: Unuj ludas korbopilkon, kaj aliaj kuras. 一些人在打篮球，另一些人在跑步。

unu tagon iun tagon 某一天

ĉiu 每人，每个 every, everything **ĉio** 一切 all **ĉies** 每人的 **ĉia** 每样的，各样的

Ĉiu havas sian guston. 各有所好。

Kiam nokto vualas, ĉiuj koloroj egalas. All cats are grey in the dark.

Ne ĉiu povas fari ĉion.

Morgaŭ ni ekskursos en ĉia vetero. 不管天气怎么样，我们明天去游览。

Ĉio havas komencon. Everything must have a beginning.

Ĉio havas finon. Everything hath an end.

Ĉio estas en ordo. 一切正常。

Al ĉio oni povas alkiutiĝi. 一切都可以适应的。

Klopodi pri ĉies favoro estas plej malsaĝa laboro. One cannot please everybody and his wife.

neniu 无人，没一个 **nenio** 无事，无物 nothing **nenies** 无人的 **nenia** 没有一样的

Neniu scias, kio morgaŭ lin trafos. No one knows what tomorrow will bring.

Estas bona io, ol nenio. 聊胜于无。

Kiu servas por ĉio taŭgas por nenio. Good for all is good for naught.

Neniu estas profeto en sia urbeto. No man is a prophet in his own country.

Nenio nova sub la suno. There's nothing new under the sun.

Neniu novaĵo, bona novaĵo. No news is good news.

Neniu ilo taŭgas por fuŝa laboristo. A bad workman always blames his tools.

Nenia konstruo povas esti sen bruo. Omelets are not made without breaking eggs.

Neniam tro malfruas por agi. It is never too late to mend.

Neniam atendu dankojn por io ajn. Nedankemo estas propraĵo de la homo Never expect thanks for anything.

相关词表	疑问, 关系	指示	不定	各别, 一般	否定
	ki-	ti-	i-	ĉi-	neni-
o 物·事(一括)	kio 什么	tio 那事, 那物	io 某事, 某物	ĉio 一切	nenio 无事, 无物
u 人·物(个体)	kiu 谁, 哪个	tiu 那人, 那个	iu 某人, 某个	ĉiu 每人, 每个	neniu 无人, 没一个
a 性质, 形容	kia 什么样的	tia 那样的	ia 某样的	ĉia 每样各样的	nenia 没有一样的
es 所有	kies 谁的	ties 那人的	ies 某人的	ĉies 每人的	nenies 无人的
e 地点	kie 什么地方	tie 那地方	ie 某处	ĉie 每处, 各处	nenie 无处
el 方式	kiel 怎样	tiel 那样地	iel 某样地	ĉiel 每样各样地	neniel 怎样也不
al 理由	kial 为什么	tial 所以, 因此	ial 为某种缘故	ĉial 为每种缘故	nenial 没有理由
am 时间	kiam 什么时候	tiam 那时候	iam 某时	ĉiam 永远, 总是	neniam 永不, 从来
om 数量	kiom 多少	tiom 那么多	iom 一些	ĉiom 尽所有	neniom 毫无

现在上网可能取得信息, 如。

h <http://uea.org/> 国际世界语协会

h <http://esperanto.cri.cn/> 中国世界语广播 www.espero.com.cn 人民中国

h <http://esperanto.china.org.cn/> 可能找到关联的世界语上网, 参照 amikaj retejoj

h <http://www.gutenberg.org/browse/languages/eo> 文库 h <http://www.gazetejo.org/> 报刊

h <http://eo.mondediplo.com/> 时事 h <http://eo.wikipedia.org/>

h <http://edukado.net> h <http://eo.lernu.net> 学世界语 h <http://eo.wiktionary.org/wiki/> 书籍

词典

- 1) 世界语汉语新词典, 北京, 中国世界语出版社, 2000
- 2) 世界语汉语词典, 主编张闳凡, 中国世界语出版社, 1985
- 3) 汉语世界语大词典, 王崇芳编, 中国世界语出版社, 2007
- 4) 世界语汉语大词典, 王崇芳编, 外文出版社, 2015